

Verslag

Bijeenkomst: platform Fiets filevrij!

Datum: 18 november 2010

Aanwezig: Stef Baijense (stadsregio Rotterdam), Maarten Bakker (stadsregio Amsterdam), Stefan Bendiks (Artgineerig), Wim Bot (Fietsersbond), Ruud Ditewig (gemeente Utrecht), Roel Dobbelsteijn (gemeente Veenendaal), Sjors van Duren (stadsregio Arnhem Nijmegen), Willem Goedhart (Managementcentrum), Frans Huurman (provincie Zuid Holland), Nathan Hooghof (provincie Noord Brabant), Gijs Knegtel (provincie Utrecht), Frank Kool (gemeente Haarlem), Dick de Korte (Haaglanden), Nedo Oroz (provincie Limburg), Minke Pronker (provincie Gelderland), Eveline Scheres (Fiets filevrij!), Hugo van der Steenhoven (Fietsersbond), Mark Stemerding (gemeente Amersfoort), Laurens van der Velde (regio Twente), Freerk Veldkamp (Fiets filevrij!, voorzitter)

Verslag door: Mieke Kassing - (Kassing Notuleerservice, Odijk)

1. Welkom en stand van zaken besluitvorming ministerie, met consequenties voor alle routes

Hugo van der Steenhoven opent de vergadering. Freerk Veldkamp is iets later. Jeroen Smink heeft zich afgemeld. Omdat een aantal mensen voor het eerst aanwezig is wordt gestart met een voorstelronde.

Afgesproken wordt dat in het vervolg het platform aanvangt om 09.30 uur.

Sjors van Duren merkt op dat voor de route Arnhem – Nijmegen een prijsvraag is uitgeschreven. Bekeken wordt of de resultaten van deze prijsvraag in het platform gepresenteerd kunnen worden.

Dick de Korte verzoekt Fiets filevrij! op een eenduidige wijze te schrijven.

Alle MID-overleggen hebben plaatsgevonden. Onofficieel is bekend welke routes financiële middelen toegekend hebben gekregen. De brief aan de Tweede Kamer wordt naar verwachting volgende week verstuurd. Daarna ontvangen de indieners bericht. De pers zal dan ook worden geïnformeerd.

Wim Bot merkt op dat de subsidieaanvraag voor 16 routes is gehonoreerd. 13 routes ontvangen een bedrag van 1.353.200 euro. De routes Ede – Veenendaal, Eindhoven - Helmond en Valkenswaard – Eindhoven krijgen een lager bedrag uitgekeerd. De totale subsidiebeschikking betreft 21 miljoen. Het totale bedrag dat wordt geïnvesteerd bedraagt ongeveer 80 miljoen euro.

Tijdens een conferentie over fietsbeleid in Brabant is bekend gemaakt dat routes in Brabant in aanmerking komen voor subsidie.

Eveline Scheres zal een algemeen persbericht opstellen. Zij zal de tekst afstemmen met Bert Zinn. Het persbericht zal aan alle contactpersonen worden gemaïld zodat zij het kunnen gebruiken als basis voor de communicatie in hun eigen regio.

Hugo van der Steenhoven uit zijn complimenten dat 16 routes een aanvraag voor financiering hebben ingediend. Het uit te keren bedrag per route is iets lager dan de gevraagde 1,5 miljoen euro. Het bedrag zal in drie tranches worden uitgekeerd. Tijdens het MID-overleg is aan de betrokken Gedeputeerden gevraagd of zij akkoord gingen met het bedrag. Alle Gedeputeerden hebben hier bevestigend op geantwoord. Er is een motie ingediend om het bedrag op te rekken maar naar verwachting heeft deze motie geen kans van slagen.

Hugo van der Steenhoven wil het uitvoeringsproces goed monitoren. De landelijke politiek zal geïnformeerd worden over het verloop in de verwachting dat er meer geld voor fietsprojecten wordt vrijgemaakt.

Wim Bot merkt op dat niet stevig gelobbyd wordt om het budget op dit moment te verhogen. De lobby zal zich richten op het beschikbaar stellen van geld voor nieuwe routes.

Gesteld wordt dat partijen al een voordeel hebben door de bruto netto regeling (van 1,1 naar 1,3 miljoen euro).

Hoe de uitvoering is geregeld is per route verschillend. Bij de route Leiden – Den Haag heeft de provincie het voortouw. De route wordt in één keer aanbesteed en uitgevoerd. Bij andere routes wordt het geld beheerd door de BDU-ontvanger en moeten afspraken gemaakt worden over de verdeling van gelden en de uitvoering. Om het project te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk een bestuursconvenant te tekenen zodat duidelijk is waar partijen voor aan de lat staan. Verder is het belangrijk, zo is gebleken uit de pilotprojecten, om een procestrekker (aanjager) te benoemen. De procestrekker is zowel verantwoordelijk voor de infrastructurele realisatie als voor de communicatie. Het is belangrijk een linking pin te hebben tussen beide (werk)groepen. Voor een goede communicatie is het belangrijk dat de communicatieadviseur al vanaf de start van het project betrokken is.

Opgemerkt wordt dat door de bezuinigingen bij de provincie Gelderland gesnoeid is in de uitgaven voor communicatie. Ook bij andere gemeenten en provincies is men zoekende om de financiering voor het totale project rond te krijgen mede als gevolg van het lagere bedrag dat toegekend is door het ministerie.

Gedacht wordt aan het organiseren van een miniconferentie over snelfietsroutes in het voorjaar 2010. Er zal teruggekeken worden en er zal toegelicht worden welke projecten in uitvoering zijn, wat is geleerd, etc. Mogelijk kan er iets verteld worden over de prijsvraag van de Stadsregio Arnhem – Nijmegen. De politiek zal uitgenodigd worden voor deze conferentie in de hoop dat zij bij de volgende begrotingsbespreking wederom geld zullen vrijmaken.

Hugo van der Steenhoven merkt op dat er in het land nieuwe initiatieven zijn op het gebied van snelfietsroutes. Zo is het idee om rond Utrecht een netwerk aan snelfietsroutes te realiseren.

2. Conclusies expertmeeting over criteria

Eveline Scheres licht toe dat op 28 september 2010 een expertmeeting heeft plaatsgevonden. Er is een aantal deelnemers uit het veld uitgenodigd om te discussiëren over criteria. De aanwezigen hebben in eerste instantie hun eigen ideeën geformuleerd en vervolgens is met elkaar gediscussieerd. Uit de meeting is een drietal richtingen naar voren gekomen namelijk inhoud (inrichting en infrastructuur) procesgang (manier van samenwerken en financiering) en communicatie. Uit de discussie bleek dat steeds meer het besef komt dat communicatie een belangrijk onderdeel is om meer automobilisten de fiets te laten nemen. Ook de continuïteit van de route is belangrijk. Gesteld is dat deze belangrijker zijn dan de functionele verbeteringen. Uit de aanpak van de huidige routes blijkt, dat de verdeling van gelden over meerdere bestuurslagen een bottleneck kan zijn bij de realisatie van de routes. Van de meeting is een verslag gemaakt en dit verslag is verspreid aan de leden van het platform. De conclusies van de meeting zullen verder worden uitgewerkt door het projectteam. Deze onderwerpen zullen worden ingebracht tijdens het symposium.

Dick de Korte merkt op dat uit het verslag onvoldoende blijkt dat het aanleggen van fietsinfra veel goedkoper is dan het aanleggen van autoinfra of OV. Het Fietsberaad zal met een uitwerking komen om de verschillen inzichtelijk te maken.

Volgens Wim Bot wordt aan streekvervoer 22 cent per inwoner per jaar besteed en aan fietsinfra 4,5 cent.

Sjors van Duren merkt op dat basale kengetallen bij veel mensen niet bekend zijn. Deze kunnen helpen in de discussie over het ter beschikking stellen van financiële middelen.

Freerk Veldkamp merkt op dat het wenselijk is dat er een schaa sprong komt om van snelfietsroutes tot netwerken van routes te komen tussen woon- en werkkernen. De discussie over de verschillende budgetten is hierin heel belangrijk. Het symposium kan een bijdrage leveren in die discussie. In het voorjaar zijn de Provinciale Statenverkiezingen. Het is belangrijk om de nieuwe Gedeputeerden van informatie te voorzien voor de programma's.

Minke Pronker merkt op dat het denkproces van de verschillende politieke partijen over het programma nu gaande is. In maart is het afgerond. De werkconferentie moet voor maart plaatsvinden wil het nog van invloed zijn op de programma's van de politieke partijen

Roel Dobbelsteijn merkt op dat een belangrijk bindend element kan zijn de eenduidige bewegwijzering. Het is van belang om dit verder uit te werken.

Willem Goedhart merkt op dat binnenkort een besluit valt of de taskforce mobiliteit wordt gecontinueerd. In de taskforce mobiliteit zijn bedrijfsleven, vakbonden en MKB vertegenwoordigd. De taskforce is met name gericht op het nieuwe werken en nieuwe reizen. De rij2op5 campagne is onderdeel van deze taskforce. Er wordt ook hier gelobbyd om de fiets een prominentere plek te geven binnen deze taskforce.

Freerk Veldkamp merkt op dat het belangrijk is toekomstige gebruikers actief te betrekken bij het ontwerpproces.

3. Presentatie van Stefan Bendiks van Artgineerig

Stefan Bendiks geeft een presentatie. Artgineerig heeft samen met Goudappel Coffeng een onderzoek gedaan van A naar F. Stefan licht het onderzoek toe en de voorlopige uitkomsten. Ook in dit onderzoek is gekeken naar criteria ten aanzien van directheid, aantrekkelijkheid, verkeersveiligheid, comfort en beleving. Stefan heeft veel verschillende referenties in kaart gebracht. Deze referenties zijn in een matrix verwerkt (abstractheid versus concreetheid). Stefan Bendiks legt uit dat bij een bepaald infrastructureel probleem een aantal referenties aangeboden wordt als oplossingsrichting. Aan de hand van een aantal voorbeelden licht hij toe hoe het 'systeem' werkt. Eind 2010 zal het onderzoek worden afgerond en zullen de gegevens beschikbaar komen als referentiekader. Onderzocht wordt of een webapplicatie kan worden aangeboden.

Ruud Ditewig merkt op dat er in de regio Utrecht een vergelijkbaar onderzoek is gedaan door bureau Dolte. Onderzocht is hoe een regionaal fietsnetwerk voor gebruikers en potentiële gebruikers gemaakt kan worden. Ruud Ditewig vraagt hoe deze informatie gedeeld kan worden.

Willem Goedhart merkt op dat een link geplaatst kan worden op de site van Fiets filevrij!

Nedo Oroz vraagt of deze onderzoeken kunnen bijdragen aan het uniformeren van de uitstraling van snelfietsroutes.

Stefan Bendiks antwoordt dat dat niet het doel van het onderzoek is. Hij stelt dat het aan Fiets filevrij!, het Fietsberaad of het ministerie is om criteria te formuleren voor snelfietsroutes. Het onderzoek van A naar F kan bijdragen in de communicatie doordat het onderzoek breder kijkt dan alleen de infrastructurele aanpak.

Freerk Veldkamp stelt dat tijdens de werkconferentie mogelijk een presentatie gegeven kan worden om het onderzoek uit te dragen aan beleidsmakers, collegae en vakgenoten.

Minke Pronker merkt op dat er op korte termijn een eenduidig beleid moet komen welke medeweggebruikers er gebruik mogen maken van de snelfietsroute.

Stefan Bendiks merkt op dat geprobeerd kan worden om het eenduidig vorm te geven maar de snelfietsroutes gaan veelal over bestaande infrastructuur.

Freerk Veldkamp legt uit dat de snelfietsroutes in ontwikkeling zijn. Vooralsnog is bij iedereen de aandacht gevestigd geweest op het financieel rond krijgen van de routes en de praktische invulling. Mogelijk kan tijdens het symposium verder worden gebrainstormd over het richting geven aan de criteria.

Roel Dobbelsteijn merkt op dat het vooralsnog een verkeerskundig verhaal is. Uit het verhaal blijkt dat het zinvol is om stedenbouwkundige of landschapskundige bij de werkgroep te betrekken om na te denken over de inpassing van de routes.

Minke Pronker merkt op dat voor de aanleg van lange afstandsroutes criteria zijn geformuleerd.

Freerk Veldkamp bedankt Stefan Bendiks voor de presentatie.

Er wordt gediscussieerd of het wenselijk is op dit moment te komen met criteria waarin de snelfietsroutes moeten voldoen of om het proces de ruimte te bieden. Voorkomen moet worden dat criteria belemmerend gaan werken in de realisatie van routes. Gesteld wordt dat nieuw aan te leggen infrastructuur wel zou moeten voldoen aan criteria.

4. Terugkoppeling van de monitoringscommissie

Na de vorige vergadering is een monitoringscommissie bijeen geweest. Hierin hebben Eveline Scheres, Wim Bot, Dick de Korte, Laurens van der Velde en Otto van Boggelen zitting. Van dit overleg is een verslag gemaakt wat is verspreid.

De commissie heeft gekeken of de methode die is gepresenteerd door Mu Consult uitvoerbaar is en voldoet aan de vragen. De Sumo-methode die Mu Consult wil toepassen is sterk gericht op de gebruiker.

De commissie heeft besloten aan de regio's een eenduidige methode aan te bieden waarbij partijen kunnen besluiten het onderzoek zelf uit te voeren. Door een eenduidige methode te gebruiken is het mogelijk vergelijkingen te maken tussen de routes. De vragen zijn gericht op gebruikersperspectief en beleving. Verder is er de mogelijkheid om een gebruikerpanel in te stellen. Er zijn twee bureaus benaderd om een voorstel uit te werken. Op 10 december a.s. zal besloten worden met welk bureau verder wordt gegaan.

Er ligt een voorstel om gezamenlijk een nul- en eenmeting uit te voeren. Een aantal routes kan ertoe besluiten ook een drie- en viermeting uit te voeren omdat de route nog niet geheel is aangepast. Eveline Scheres legt uit dat een basismethode wordt aangeboden en dat regio's zelf specifieke vragen kunnen toevoegen.

Het uitwerken van een eenduidige methode kost ongeveer 1000 euro per route. Deze kosten zullen aan iedere route in rekening worden gebracht. Om de regelgeving omtrent Europese aanbesteding te omzeilen moeten alle routes zelf de monitoring gunnen aan een onderzoeksbureau.

Gesteld wordt dat het onderzoek lean and mean georganiseerd moet worden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling het totale mobiliteitsmotief in beeld te brengen. Door een eenduidige, van bovenaf opgelegde methode, verwacht een aantal aanwezigen intern minder discussie.

De monitoringcommissies zal de offertes bespreken. Mochten er problemen worden voorzien in de financiering van het onderzoek of in de uitbreidbaarheid van het onderzoek dan zal het platform hierover worden geïnformeerd.

5. Inventariseren van vragen met betrekking tot vervolgstappen realiseren routes

Eveline Scheres zegt nogmaals toe dat zij een persbericht zal verspreiden zodra de brief aan de Tweede Kamer is verspreid. Zij zal ook een concept bericht opstellen wat door de regio's kan worden gebruikt.

Er zal getracht worden een symposium te organiseren in februari. Dit betekent dat in december de eerste communicatie plaats moet vinden.

Aan de aanwezigen wordt gevraagd de aanvraag die is ingediend bij het ministerie te sturen aan info@fietsfilevrij.nl.

6. Afsluiting en nieuwe afspraak

Dick de Korte merkt op dat hij is geïnterviewd voor Focus Haaglanden.

Eveline Scheres zal bij het verslag een overzicht sturen van de contactgegevens van de deelnemers aan dit platform.

7. Napraten en lunch

Freerk Veldkamp sluit om 12.10 uur de bijeenkomst